Mindszent 1891. március 15. 11. szám. Harmadik évfolyam

MINDSZENT-SZEGVÁR ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . 3 frt — kr. | Négy hóra . 1 frt — kr.
Fél évre . . . 1 frt 50 kr. | Negyed évre — frt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési dijak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Márczius 15.

A nemzeteket a szabadságra rendesen a szolgaság és az elnyomatás szokták megérlelni. Mert a nemzetek életereje csak akkor nyilatkozik meg a maga teljességében, midőn érzi a rabbilincsek terhét és szolgaságának tudtára ébred.

Az emberiség fejlődésében és az eszmék folytonos haladásában vannak oly hatalmas időszakok, midőn a szabadság láza általános izgalomba hozza a szellemeket. Ilyenkor gyengébb nemzetek szemei hatalmasabb nemzetek példáira tekintenek, melyek történelmi hivatást nyertek ugyszólván a gondviseléstől arra nézve, hogy a civilizációnak zászlóvivői legyenek.

Ily korszakalkotó időszak az 1848. év, a mely a szabadság tárogatója volt, a melybe egy francia iró szerint maga az Isten fujt bele. A francia császárság visszaállitása után egyesültek a népek absolut hatalmu uralkodói, hogy a „szent szövetség-"ben biztositsák a dynastikus jogokat a népszabadság rovására. De a nagy francia forradalom nem azért dobta az emberi haladás eszméjét a mivelt Európa szivébe, hogy a népek milliói szótlanul türjék a nemzetek jogfosztásának kisérletét. A császári hatalom nem nyugodhatott többé azon az alapon, a melyre a hübériség korában fektetve lett, mert a haladás szelleme átgázolt a trónok absolutizmusán. Az öntudatra ébredt nép nem sülyedhetett ismét szolgaságba, mert a század haladásával oly szinvonalára jutott a müveltségnek, mely az önkény-uralomban a gyalázat bélyegét látja sütve a nemzetek önállóságára.

Az 1848.-i vihar, mely végigsöpört azután Európán, semmi más, mint visszahatása a megelőző évtizedek nyomásainak s még ez az év a többi nemzeteknek politikai szabadságát fokozta csak, addig nálunk sokkal mélyebbre ható eredményhez vezetett, mert Magyarországnak társadalmi ujjá születését is vonta maga után. Mindazt a mi a szabadság biztositéka, ez időben tudta megszerezni magának a nemzet azzal, hogy egyesülve a nemzeti törekvésekkel, végre valahára férfiunak mutatta magát. A szabadságharc uttörő hőseinek a legnagyobb dicsőség tehát az, hogy Magyarországot nemcsak politikailag alakitották ujra, hanem a nemzet társadalmi szerkezete alá is uj alapokat raktak.

Midőn 1812-ben a Metternich korszaka mindinkább kezdte elnyomni önállóságunkat s fokozta a sérelmeket, a melyek alkotmányunk bástyáit fenyegették, a magyar nemzet nem érett meg az ellenállásra. Ez az oka, hogy 1821-ig rendelkeztek a nemzet alkotmányos jogaival anélkül, hogy csak véleményét is kikérni jónak látták volna. A centralistikus áramlat oly erős volt már az időben, hogy Metternich 821. és 822-ben megmerte kockáztatni a magyar törvényhozás megkérdezése nélkül, hogy kivetette e nemzetre a vér és a pénz adóját. Az aulikus párt elérkezettnek látta az időt, hogy Magyarországot beolvassza ez örökös tartományok sorába — s ezen politikai miseriákhoz hozzájárult még az a társadalmi erőtlenség, mely a nemzetietlenség korszakait jellemzi. Különben is tarthatatlanok voltak már a magyar társadalmi állapotok, a melyek a feudalis rendszer régibb traditióit ápolták. Nemzetünk ellentétbejött az európai közszellemmel és átröpült volna rajta a haladás szelleme, ha idejében, nem képes alkalmazkodni a haladáshoz.

A nemzeti élet azonban még jókor megnyilatkozott és ezt főleg az irodalom munkásainak köszönhetjük, kik szóval és tettel folyton izgattak, csakhogy a nemzetet önállóságának tudatára ébresszék és a halálcsapást, mely alkotmányunkra mérve volt, idejében elháritsák. Nekik köszönhetjük, hogy a bécsi udvar észrevette a hur tulfeszitését. I. Ferenc 1825-ben összehivta az országgyülést, mely a nagy reform korszak kiindulási pontját képezte. Ettől fogva széditő gyorsasággal kezdte kifejleszteni e nemzet minden téren anyagi és társadalmi erejét. Már az 1886 : III. t.-cikkben kimondta, hogy a törvények hiteles szövegének a magyart tekinti, mely eddig hazátlan volt-e földön. Söt 1840-ben már a helytartósági rendeletek és a törvényhatóságok feliratai magyar nyelven jelentek meg s midőn ugyancsak az év november havában V. Ferdinánd megnyitotta az országgyülést, meglepte a nemzetet azzal, hogy királyi trónusról is magyarul hangzott a trónbeszéd. E sikerek csak fokozták a nemzeti önérzetet, megteremtették azt az általános hangulatot, a melynek méhében a szabadságnak nagy alakjai születtek. A mérsékelt irány képviselőjét leszoritotta a térről a radikál irány hatalmas alakjai; a habozó Széchényit felváltotta a merész Kossuth, ki lángeszének hatalmával ékes szólásának erejével a végletekig fokozta a nemzet ellenállási erejét; megkezdette vele azt a munkát, a mely Magyarországot politikailag és társadalmilag regenerálta. És a Kossuth alakja épen azért marad örökké nagy a történetben, mert ha állandó politikai eredményeket felmutatni nem is volt képes, de a társadalom ujjászervezési munkáját teljesen befejezte. Ö neki köszönhetjük az önálló Magyarország nagy eszméjét, mely vezér csillag fog maradni politikai látó körünkben minden időszakon át. Neki köszönhetjük a független magyar miniszteriumot, neki köszönhetjük, hogy a népképviseleti rendszer rendi alkotmánya át lett változtatva; neki köszönhetjük a testvérhaza összeolvasztását Magyarországgal vagy is az erdélyi uniót, de ami talán mindennél még fontosabb, neki köszönhetjük a jobágy rendszer eltörlésével az urbériség maradványainak megszüntetését, mely a jobbágyból polgárt nevelt, mint egykor a kereszténység a rabszolgából jobbágyat.

Hogy a szabadság külső alakjában sem hiányozzék az éltető szellem: leverte a szabad szó és a szabad gondolkozás testéről a bilincset és jogaiba igtatta az emberi szellem szabadságát a sajtó felszabaditásával. Mig 1848 a többi nemzeteknél csak politikai térfoglalás kisérlete volt, addig nálunk egy nagy nemzeti ujjá születés, a mely nélkül kórhadt intézményeink mellett sirba roskadt volna a nemzet. Ezért drága nékünk 1848. márc. 15, mert sarkpontjává lett nemzeti törekvésünknek, a melyen a magyar nemzet culturális hivatása és nemzeti szabadsága megfordul.

Hock János,
orsz. képviselő.

A vasutügy.

Gyakran volt vezércikkeink cime a „vasutügy." Hittünk, reménylettünk egy jobb jövőt és hitünkben, reményünkben a legnagyobb valószinüség szerint nem csalatkoztunk!

A szentes-vásárhelyi vasut létesithető, csak egy kis összetartás, erély, munkásság kell, a pénz meg van, illetve bármely percben beszerezhető.

Sajnos körülmény ugyan, de igaz, hogy az évtizedek óta kérdés, értekezlet, tervezés, tárgyalás tárgyát képező vasut, összetartás hiányán nem volt létesithető!

Összetartás kellett volna, hogy meg legyen az érdekeltek között az eszme felvetésének pillanatától kezdve — és ugyan helyén volt, avagy van-e, hogy egy helyi érdekü vasut létesitésénél az érdekeltek illetve az érdekeltség összetartás hiányán nem haladhatott soha ugy és annyira, a hogyan és a mennyire lehetett volna. Ámde azt tapasztalhatta a ki a tengeri kigyóként huzódó ügyet figyelemmel kisérte, hogy tulajdonkép szerette volna e vasut létesitését mindenik érdekelt, csakhogy az érdekeltség nagy része a többi kárán szeretett volna gazdagodni, illetve a befektetendő tőkéhez viszonyitottan óriási, indo-

Mai számunk 8 oldalra terjed.

kolatlan és fölösleges kiadásokat a többiekre róvni.

Szentes város az ő „végpont“, „végállomás“ politikájával rég fölhagyhatott volna, tudhatja és tudja, hogy a fent idézö jel között jelzett körülmények nem elegendök arra, hogy egy város egy vidék emporiuma legyen, hogy vasutja igy nem felel meg a bele helyezett várakozásnak, reményeknek és hogy ez állapot tarthatlan lévén, azon segiteni kell.

Szentes városának kellett volna minden tölle telhetöt elkövetni saját hatás körében a vasut létesithetése tekintetéből, Szentes mint a vármegye legnagyobb és a megyegyülés föltétlen többséggel rendelkező kellett, hogy kezébe vevén az ügyet, azt vármegyeié tegye és ott az érdekelt többi községekkel egyetemben ez életkérdés megfejtését szorgalmazza, támogassa illetve az esetleg ellenkezők akarata ellenére is keresztül vigye, megvalósitsa.

De Szentes város közgyülésénél a vasutügyben azok vannak tulsulyban, a kik mindent elkövetnek, hogy az ne létesitessék a mit „ö“ vagy „ők“ nem akarnak; kik a vármegyével szeretnek ujjat huzni!

Nem kellemes ugyan gyakran az „igazat“ hallani, de mi kimondjuk véleményünket: Szentes város máskép járt volna el, máskép határozott volna a vasutügyben, ha a mozgalom élén mások állanának mint a kik állottak, állanak.

Pedig bizony hibásnak, oly egyén elnöke a vasutügyi bizottságnak, kit a mindenható jó kedvében teremtett, ki évek hosszu során át fölküzdötte magát oda, a hová most a kormány bizalma kérte, helyezte, kinek ugyan szüksége nincs és nem volt arra, hogy türje mindazokat miket ez idegen vármegyében már eltürt és tür, de ki minden befolyását fölhasználta arra: hogy Baross közlekedésügyi minister urat megnyerje e vasut létesitését olykép is keresztül vinni, a mi eddig szokatlan, a helyi érdekü vasutak épitésénél majdnem páratlan!

Zsilinszky Mihály föispán elnöklete allatt álló vasutügyi bizottságot máskép kellene támogatnia Szentes városának, mint oly határozatokkal, melyeket eddig elé hozott!!!

Szegvár félre vezetett „népe“ visszaszopta régi határozatát, bizony sokat kell küzdeni azért, hogy az ebböl eredt hiány potoltassék.

Mindszent állott és áll „Sion“-ként régi álláspontja mellett, mig elsöbbségi kötvények kibocsájtásáról nincs szó.

H.-M.-Vásárhely? Hozzájárul ugyan e reá nézve közönyös (???) vasutvonal létesitéséhez, de ugy is oly feltételek mellett, hogy többe kerül a leves melyet ők kérnek, mint mennyit ér a hus, melyet ők azért cserébe adnak.

A vármegye? Hát hiszen az is csak megszavalt hajdan is tetemes összeget illetve pártolta az eszmét, az alispán fáradt is sokat ez ügyben, de talán az utóbbi években ép az „ő“ fáradozása, elnöklete buktatta meg, kérleltette az ügyet, miért? Nem talpig, becsületes ember talán? Dehogy nem! — csakhogy vannak egyének, még pedig „Vezéregyének“ Szentesen, vármegyén, vasutügyi bizottságban kiknek „ö“ nem tetszik. És e nem tetszés“-nek áldozata volt mindaddig a vasutügy, még Zsilinszky főispán állott az ügy élére.

Százezreket szavazott meg a vármegye a vasut létesitésére Zsilinszky főispánsága alatt, de még sincs meg a szükséges összetartás.

Zsilinszky sokat kért, kapott Barosstól a vasut létesithetésére, összetartás és győzödelmeskedünk. Vállvetve könnyen fogunk boldogulni a még leküzdendő akadályokkal, visszavonást sohasem termett jót.

Ha egyszer annyira jutottunk, hogy egyetértve, egygyért a vasut létesitéséért küzdünk, — akkor H.-M.-Vásárhely és Csongrádmegye törvényhatóságainak együtt kérelme, párositva Szentes-Szegvár-Mindszent községek küldötteivel föltárhatják Baross miniszter elött amaz akadályokat, melyeket a felső érdekeltség helytelenül gördit a helyi érdekü vasut létesithetése ellen, az ő erélye kétségtelen elegendő lesz arra, hogy a méltánytalan kérelmek figyelmen kivül hagyassanak, azt ő vasakarata, páratlan becsületessége, jellemé, részrehajlatlansága elegendök lesznek arra, hogy megadassék mindenkinek a mihez joga van, hogy elháritassék mindaz, mi akadályokat gördit, egy oly vállalat elé, mely szükségessége mellett célszerü, célszerüsége mellett hasznos, hasznossága mellett áldásthozó egy oly vidékre, melyet tiszta magyar nép lakott és müvel ma napság is!

Munkásság még azon tényezö, mely a vasut létesithetéséhez kell.

A minister már most is 40.000 frt engedélyezési biztositék letételét kéri.

Meg van-e ez összeg?

Aligha.

Munkálkodni kellene tehát az irányban, hogy a 800.000 frt, haladó épitési tőke megszereztessék és pedig a lehető legelönyösebb föltételek mellett, ugy hogy az engedély megadása után haladéktalanul hozzáfoghatnánk a munka kiadásához, ezzel kapcsolatosan a szükséges anyagok beszerzéséhez.

Célirányos volna tehát az érdekeltség összehivása, megbeszélendő volna a szükséges összegeknek mikénti beszerzése, esetleg az egész szükséglet egy helyen volna beszerzendő.

Az önzérdekeltség erkölcsi testületekböl áll, a biztositék tehát föltétlen, a befektetendő tőke hasznositására irányuló, nincs tehát ok, hogy a hitel ne a legelönyössebb föltételek mellett számitoltassék le.

Rövid néhány hét s a tavasz kezdete nemcsak elmullott, hanem a munka megkezdésének ideje is itt lenne, hahogy az intéző körök arra törekesznek, hogy e vasut a közforgalomnak még ez év öszén adassék át.

Ha az Ég Ura az áradás okozható veszélyektöl e vidéket megmenti, — ugy a lakosság földmunkás része olcson, szivesen fog dolgozni, csakhogy kenyerét kereshesse. Nem tulzás, ha azt mondjuk, hisszük, hogy nincs messze földön vidék, melyen annyi kubikos volna mint nálunk, vidékünkön és igy mesés rövid idő alatt befejezhető volna a földmunka, a felépitmények elkészitése, a pálya forgalomnak átadásához szükségesek beszerzéséhez pénz és munka kell — ezeknek pedig lenni kell!

Föl tehát, munkára föl! A szentes-

TÁRCZA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

A márcinsi napokban. 1848.

Én is láttam Petőfi Sándort. A velem egy ivásuak sorában kevesed magammal lehetek, akik ezt magukról elmondhatják. Szinte érdem.

Minden esetre öröm. A piáristákat jártam én még akkor s bónom alját bizony sokkal több tudomány feszegette, mint a koponyámat. Oda rontottunk be reggeli 8 óra elött március 15-én csak ugy, mint bármely más nap. Sejtettük, hogy ünnep derül a hazának. Alaktalan felhő formában hömpölygött 10 éves szivünkben egy ismeretlen érzés, gyermeki agyunkban egy sejtelmes gondolat. Szemünk villogott, beszédünk riadás volt. Még Maczánek, a kegyes rend kommenciós tót spionja, aki ránk lesett, ha bottal jártunk, vagy a Fillinger hávéház tilalmasában ért rajta bennünket, amint néztük a nagy fiuk, a boldog logikusok és filosofusok billádstószjait — még Maczánek sunyi képe is nyájas volt akkor nap. A sédátorok elfelejtettek examinálni s nem csak az iskolai beharangozásra nem akadt mükedvelő gyerek, de még ministránsnak is fogni kellett a kis diákokat, akik máskülömben hajba kaptak egymással azon a szerencsén, hogy a fötiszt. tanár ur mellett misekor meglobázzák a nagy csöngetyüt. Uristen mi készül? Ott ültünk az egymás nyakán, s másztunk át az egymás fején, ablakaiban annak a ducnak, mely a városház terének-rákövetkező nap már a Szabadságterének-költő-utcai oldalára hasal ki. Odalent az esernyők alatt sürü nép mozgott; a még akkor kétemeletü városháznak középső ablakából-erkélye nem volt-egy szép szüke ifju éltette az arra elvonuló kispapokat s utána zugta a közönség az éljent; s mikor befordult a sarkon egy érdekes arcu szöke ur rázendité, hogy; éljen Kunewalder, a „Termény udvar“ tulajdonosa (ma az uj politechnikum piroslik az akkori „Termény udvar“ s későbbi állat-gyogyintézet helyén) — éljen Kunewalder! Éljenek a zsidók!

S feldörgött a téren, hogy: „éljenek a zsidók!“

Igazán, tüneményes idők jártak akkor. Az a fiatal ember az ablakban Vasvári Fejér Pál volt. Csak a belépő szigoru tanár, Ujházy merev tekintélye volt képes bennünket a padokba visszaterelni. A fötisztelendő ur fekete reverendáján ott viritott a nemzeti szin kokárda. Egy nagy, egy boldog megdőbbenésben rezdült meg mindnyájunk szive.

A fötisztelendő ur, egy beteges, halovány férfiu, a szokottnál még halványabb, még ünnepiebb volt. Hangja kissé reszketett, midőn beszélt hozzánk.

„Ma nagy napja van a nemzetnek,“ mondá s a, mély csöndben szava szinte jóslatosan, zengett.

Még nem érhetitek föl ésszel a jelentőségét.

De azért örüljetek és imátkozzatok. Mondjatok hálát az istennek. A nemzet visszavivta ma ezredéve szabadságát. Ma nem tartok előadást. Menjetek haza s ne maradjatok az utcán.

Nem gyermeknek való ma az utcán ácsorogni. Isten veletek! Éljen a haza!“

Egy percig némán maradtunk; de azután, a hogy éles torkunkon kitért olyan éljent visitottunk utána, hogy a térről felnéztek hozzánk az emberek.

Azután kifelé, mint a raj, a sürüség legközepébe!

Dehogy nem maradtunk az utcán. Még ebédelni sem mentünk haza. A téren egy zsindelszeg haju fiatal ur, esernyöjével lesöpörve egy kofa standlijáról a morzsának szánt harmadnapos zsemlyét s az alma-gulákat, fölugrott a deszkára s jobb kezét Buda felé kinyujtva, stentori hangon kiáltotta: Fegyverezzük föl magunkat! A budai fegyvertárban van puska,

h.-m.-vásáhelyi helyiérdekü vasut érdekeltsége mind Csongrádvármegyebeliekből áll, hiszszük, reméljük, hogy az ügynek mai állapotában félre tesznek az ellenlábasok minden melléktekintetet s közremüködnek, hogy a vasut legyen, annak lennie kell!

A közlekedésügyi Minister által segélykép felajánlott összegekre legközelebb viszszatérünk.

Községi közgyülés.

A f. hó 5-én tartott közgyülés folytatása.

8. A helybeli iparhatósági megbizottak kebeléből kiküldött bizottságnak a tanoncok iskoláztatása ügyében kért összeg kiutalványózása iránti kérelme.

Schönfeld hosszabb beszédben tárgyalja ez ügyet és constatálja, hogy az iparos tanoncok oly keveset tanulnak, hogy ott állnak, a hol évekkel ezelőtt. Kéri a közgyülést, hogy e türhetetlen állapot javitására 140—150 frtot szavazzon meg.

Hubacsek tudva azt, hogy a helyi ipar pang, kötelessége a község vagyonához mérten gondoskodni arról, hogy az iparos tanoncok kellő oktatásban részesüljenek, A tanitóknak 2-szer hetenként 2—2 óraí tanitásért 100 frtot és az iskola felszerelésére 50 frtot megszavaz, de csak oly módon, ha az iparos iskola az iskolaszék felügyelete alatt fog állani.

Haász felvilágositást kér az iránt, hogy a vasárnapi iskolák megszüntek-e vagy nem?

Schönfeld válaszában kijelenti, hogy a vasárnapi iskolák nem multak el, hanem oda a napszámosok, földmivelök gyermekei járnak s azért látja jónak ezektöl külön válva tanittatni az iparos tanoncokat, mert ami amazoknak elég, ezeknek még nagyon is kevés.

Kertész Mór elfogadja Hubacsek ajánlatát oly módon, hogy a megszavazandó összeg az 1892-ik évi költségvetésbe felvétessék.

9. Kiss Róza helybeli magán óvónőnek segély nyujtás iránti kérelme.

Felolvastatott a képviselő testülethez benyujtott kérelem, mely szerint a helybeli óvónő 150 frt pénz, ovodahelyiség és szabad lakás segélyt kér.

Szobotka a kisdedek érdekében segélyezni kivánja az óvónőt.

Kertész Mór megszavazza a kért segélyt.

Tary erkölcsi kötelességének tartja az óvónőt segélyezni, de nem tartja annyira megérettnek a dolgott, hogy a segélyezendő összeg meghatároztassék. Szerinte meg kell állapitani, hogy hány gyermeket tartozik a kisasszony ingyen és hányat 50 krért elvállalni. Ajálja, hogy ez ügy az iskolaszéknek kiadassék, mely meghatározná, hogy minő viszonyok mellett hajlandó a község az óvónőt segiteni.

Láng mint sürgösen elintézendő ügyet kivánja az iskolaszéknek kiadni.

Wimmer Tary inditványát egész terjedelmében magáévá teszi.

A közgyülés Tary inditványát elfogadta.

10. Schváb Dávid helybeli lakósnak segély adás iránt kérelme.

Hubacsek inditványa, mely szerint Schváb a szegény pénztárból heti segélyben részesitendő — elfogadtatott.

11. Tóth Lajos és társai községi tizedeseknek havi illetményeiknek 15 frtra leendő felemelése iránti kérelme.

Rövid vita után kérelmezők kérvényükkel elutasittattak.

12. Büchler Gábor és Bárány Józsefnek az ujjonan épülendő iskolaterv és kiszámitás elkészitéséért járulandó összeg kiutalványozása iránti kérelme.

Hubecsek inditványa, hogy ez ügy adassék ki az iskolaszéknek felvilágositás véget

Elfogadtatott.

13. A népszámlálási ügynökökhöz alkalmazva volt napszámosok napszámdijjaik kiutalványozása iránti intézkedés.

A közgyülés a 84 frt napszámdijjaknak kifizetését elhatározta.

14. Korom István felelős éjjeli őrnek az őrtársak között fenforgó viszálkodás tárgyábani kérelme.

Felolvastatott a kérvény, melyben nem kevesebbet kér Korom, mint hogy őrtársai, mivel azokkal nem tud egyezni, állásuktól elmozditassanak, vagy pedig egy uj őrtársaság szerveztessék, mert a jelen állapotban — ugymond — kötelességének eleget nem tehet.

A közgyülés ez ügy megvizsgálására egy bizottságot küldütt ki, melynek tagjaiul Szobotka, Hubecsek és Tary választattak meg.

Tegnap f. hó 14-én tartotta meg községünk képviselete a Szegfü csárda és hozzá tartozó földek eladásának ügyében a 30 nap előtt szabályszerüen e napra hirdetett közgyülését.

E régen huzódó ügyet azonban még a mai közgyülés sem volt képes végérvényessen befejezni s sajnos, hogy még — amennyiben egyesek ez ügyet egész élére állitották soká fog kisérteni, kellemetlenségeket okozva mindenkinek. Hasztalan, a közgyülés a vételt nem hagyhatta jová, mert bármiként akarja egyik vagy másik az ez ügyben tanusitott eljárást szépiteni, ez ügyben szabálytalanság követtetett el s ez okból e vételt nem is lehetett jováhagyni.

A közgyülés lefolyása a következő:

Elnöklő biró a 9 órára kitüzött gyülést csak $^3/_4$ 10 órakor nyithatta meg, mert törvény szerint a községi vagyon eladását a képviselőtestület általános többségének lehet csak elhatározni.

Pap Ákos főjegyző konstatálja, hogy 52 községi képviselő közül 27 jelen van; mely után az elnök a gyülést megnyitotta.

Felolvastatik első sorban arról a nevezetes árverésről szóló jegyzőkönyv, melynek tanusága szerint az árverés megtartatott bár „Haász Judánál több árverező nem jelentkezett, mint legtöbbet igérőnek leüttetett“ stb.

Mielőtt a jováhagyás kérdésének tárgyalásához fogtak volna, Pap Ákos felolvasta Diamant Ignác kellő időben beadott azon kérelmét, melyben kéri a közgyülést az emlitett eladást mint amely körül a kellő szabályok be nem tartattak s mely árverésről csak igen kevesen tudtak, jová nem hagyni s egyben kéri az ujabb árverés kitüzését. A községet biztositja azon összegről, mely összegért ő e földeket már egyszer megvette, s ennek biztositásául cautió gyanánt 17 drb. 50 frtos takarékpénztári részvényt helyez letétbe.

Tary Endre nem emel kifogást Diamant Ignác kérelme ellen, de nem tartja elfogadhatónak, mert 100 frttal kevesebbet igért. Haász nevében kijelenti, hogy ez továbbra is kötelezőnek tartja magára nézve a 100 frtos többletet még az esetben is, ha uj árverés lesz kitüzve

Haász hajlandónak nyilatkozik már régebben betett cautióját biztositásul benhagyni s egyben kijelenti, hogy „a község érdekét tartva szem előtt“ a 4603 frt 6%-át, összesen 138 frtot a csárdáért és a hozzá tartozó földekért mint haszonbért befizetni, ha azt birtokába bocsátják április 1-étől október 1-ig.

Diamant Manó ezt éppen nem tartja önzetlennek, mert azokat a földeket csak apriltól októberig lehet használni, az a téli hónapokban mit sem ér, kevésnek tartja tehát az ajált összeget, mert szerinte az sokkal többet ér.

Tary Endre Haász nevében még tovább megy — Haász meg fogja tartani e földeket egész 92 év október 1-ig igy benne lesz az a kérdéses 6 hónap is — fizeti ezért a fél évért is a 138 frt haszonbért.

Haász J. Tary ezen ajánlatába nem akar beleegyezni s kéri csak ez év áprilistól októberig a mondott összegért.

Diamant Manó ismételten kéri a közgyülést, hogy Haász ajánlatát ne fogadja el, mert nevezett csárda és földek emlitett összegnél többet érnek — de mint ő e földeket ösmeri 200 frtot is megér s szavainak bebizonyitására kijelenti, hogy ő, ha más nem adna is érte 200 frtot, ez összeg lefizetésére magát kötelezi.

Wimmer Károly a csárda és földek ujabbi árverése mellett van annál is inkább, mert a község érdekét nem látja veszélyeztetve.

Tary Endre sem ellenzi az ujabb árverést, mert ez ügyben tanusitott eljárás már ugy is sok kritikára adott alkalmat. Egyben kérdi, hogy október elseje óta ki használta a kérdéses birtokot. Mit jövedelmezett és e jövedelem hol van.

Szobotka Husztáv ez ügyet nem tartja a közgyülés előtt tárgyalhatónak, mert az a váltságügyi bizottság elé tartozik.

Wimmer Károly szerint midőn ez ügygyel kapcsolatos dolog, e közgyülésen tárgyalható.

Hosszabb vita után a közgyülés következő határozatot hozta:

Tekintve Haász Juda kötelező ajénlatát is, a közgyülés az eladást nem hagyta jová s egy ujabb árverés megtartását határozta el. Ez ujabb árverési határidő szélesebb körben közhirré teendő. Az árverési feltételek olykép módosittatnak, hogy vevő az 1891. év, október hó első napján e birtoknak feltétlenül birtokába lép s fizeti a vétel ári összegetnek 6%-át mindaddig mig az teljessen törlesztve nincs. Ez árverés határidejének kitüzésével — s hiresztelésével a váltságügyi bizottság bizatik meg.

E birtok használata április hó elsőtől október elsőig 200 frt haszonbéri összegért Diamant Manónak adatik át — ki is a leltárilag átvett épületeket olyan karban, mint azt átvette, tartozik vissza adni.

Tary Endre utasitaná a váltság bizottságot, kutassa ki e földek eddigi hasznát.

Wimmer Károly szerint a váltság bizottságnak nem most kutatni, de tudni kellene, hogy e birtok mit jövedelmezett. Elég hiba volt az is, hogy az épületeket a bizottság volt bérlőtől nem vette át leltár szerint.

A váltságügyi bizottság megbizatik ez ügyben eljárni.

E közgyülés második tárgyát az „aranyosszék“ földeknek árverés utján való kiadása képezte.

Hubacsek Pál az árverési feltételekbe bevenni kéri, hogy bérlő tartozik félévi haszonbérnek megfelelő összeget óvó pénzül a község pénztárába befizetni. A haszonbért pedig $^1/_4$ évenként előre befizetni.

A közgyülés Hubacsek inditványát elfogadta s a haszonbérbe adással az előljáróságot megbizta.

Felfüggesztések.

Alig mulik el az egyik baj, hiba, mely a községházán elkövettetik, nyomban itt van a másik. Alig csillapul le az egyik által okozott izgalom, nyomon követi a másik.

Még alig csillapultak le a kedélyek a Szilágyi Ferenc esküdtbiró felfüggesztése miatt, ismét fel lett füg gesztve és vele együtt Kovács Imre adópénztárnok is. Ugyanez ügyből kifolyólag vizsgálat lett elren-

---

szurony, kard, buzogány elég! Esernyővel kezünkben nem vivjuk ki a szabadságot. Fel Budára: Utánam!

Mi zsiva-jogva a nyomába: Fegyvert! Fegyvert! A hidfőnél persze csufondárosan visszakergettek bennünket, mert nem volt egyikünk zsebében sem a szükséges pengő krajcár. Ennyi volt akkor a hidvám. Ez a sörte haju fiatal ur Vajda János volt. Vissza futottunk. A városházteréről nagy sokaság tolongott a városháza mögötti Rózsatérre. Utána tolongtunk mi is. „Éljen Petőfi!“ Ezt kiáltá. Utána sivitottuk a legélesebb diszkantban: „Éljen Petőfi!“ Keskeny mellén széles vérvörös selyem szalaggal, melyről egy rettentő széles kard lógott le és verte az oldalát: haladt barátai között egy néma fiatal ember. Structollas kalapja hetykén a jobb fülére volt vágva. Kezében egy papiros tekercs. Egy becsületes német asszonynak cipós sátoráról hamarosan lebontották a gyékény födelet odaugrott fel a fiatal ember s háttal a „Török-császár kávéházzal,“ szemben a néppel, mely harsogva üdvözlé, megállt. Kalapját leemelte s az öt ujjával meggereblyézve kissé akaratos haját s azután kifejtve az irást, elszavalta a „Nemzeti dalt“. Hangja amolyan „szürke“ hang, taglejtése feszes. Ám azért leirhatatlan volt e költemény hatása, melynek első sora igy hangzik: „Talpra magyar, hi a haza!“ Ekkor láttam először Petőfi Sándort.

Először és utoljára. Csicseri Bors.

delve Korom Gáspár, Szilágyi Mihály és Sebestyén Antal ellen.

Nem akarunk a vizsgálat befejezése elött a magunk részéröl itéletet mondani; nem kutatjuk, hogy a nagyon sulyos vádak mennyiben jogosultak, csupán csak az eddig tudomásunkra jött száraz tényeket soroljuk fel.

A vád, mely miatt az illetö elöljárósági tagok felfüggesztettek s a többiek ellen a vizsgálat elrendeltetett, nem kevesebb, mint okiratham isitáson alapszik.

A tény következö:

A napokban Pap Ákos föjegyzö, ki egy helybeli ügyvédnek akart az ugynevezett füzesföldekröl némi felvilágositást adni, a füzes osztó könyvet kézhez vette s ebben a legnagyobb meglepetésére azt tapasztalta, hogy egyes füzes birtokosok nevei kitörülve vannak s helyeikbe Szilágyi, Kovács Imre, Korom Gáspár stb. vannak eddigi tudomásunk szerint az illetök által saját kezüleg irva.

Pap Akos föjegyzö az osztó könyvet azonnal zár alá alá vette s a tapasztaltakról kötelességszerüen a föszolgabirónak jelentést tett.

A föszolgabiró az esetröl meggyözödve, Kovács Imre pénztárnokot és Szilágyi Ferenc esküdtbirót állásuktól nyomban felfüggesztette, a többi kompromitált egyén ellen pedig a vizsgálatot elrendelte.

Ennyiböl áll maga az eset, a mely valójában képes az embert megrenditeni s az a merészség meglepni, melylyel ez egyének önhatalmilag földeket irnak magukra.

Nem állitjuk azt sem, hogy talán az illetök már régebben nem is lettek volna e földek tulajdonosai,- söt egyik-másikról nem tételezzük fel, hogy a más földjét jogtalanul akarnák elsajátitani — mégis ki kell nyilatkoztatnunk, hogy bármint álljon is a dolog — az általuk elkövetett tett nem jogos, de törvénytelen cselekmény.

A föszolgabiró felfüggesztési végzése ellen az illetök felebbezést nyujtottak be s ez okból a további nyomozás az apelláta elintézéséig beszüntettetett.

Hisszük, reméljük, hogy ha be fog is bizonyulni az illetök szabálytalan tettük, erre öket nem az anyagi haszon utáni vágy vezette.

Érdekkel várjuk a szigoru vizsgálat eredményét.

Nyilatkozat.

A „Szentesi Lap“ f. hó 8-án megjelent számában Haász Juda aláirásával egy levél jelent meg, melynek tartalmát reám nézve sértönek találtam s még ugyan-e nap estéjén megbizottaimat nevezett urhoz küldtem, hogy töle nevemben lovagias elégtételt kérjenek. Haász elöbb maga, késöbb megbizottjai utján is kijelentette, hogy az ellenem elkövetett sértéseket visszavonja, ha én az általa kivántakat szintén visszavonom. A tárgyalások még 8-án este vették kezdetüket és csak 11-én este végeztettek be eredménytelenül.

Haász Juda ur megbizottjai az okon, mert 9-én elutaztam — noha már 10-én visszaérkeztem s ezt sürgönyileg elöre tudattam — azt vették jegyzökönyvbe, hogy „mert állandóan távol tartózkodom, megbizójuk további elégtétel adásra nem kötelezhető.“

En ezt nem tartom egyébnek *kibuvó ajtónál, melyen keresztül Haász a lovagias elégtétel adás alól kibuvni szándékozott s mely kifogással gyávaságát igyekszik leplezni,* **miért is vele — bármily nem szivesen teszem is ezt — a nyilvánosság elött kell foglalkoznom.**

A levél minden pontjára válaszolni akarva, első sorban is kijelentem, hogy a Szegfü csárda és hozzá tartozó földek ugy, amint én azt lapomban irtam — adattak el és Haász Juda **mint egyedüli árverező** vette meg. Minden az általam irottaktól eltérö leirást *aljas hazugságnak* nyilvánitom s az általam irtakat, *különösen a Haász Judára vonatkozókat teljes szövegében fentartom.*

Haász azon állitásával szemben., hogy szeretek vele lapomban foglalkozni, határozottan *tagadom*, mert még akkor is, midön vele foglalkoznom *kell, az undor egy bizonyos nemét kell magamban leküzdeni.*

Felhozza az a t. ur szokása szerint az „1884 iki vérfürdöt“ is, ha felhozta, ki kell jelentenem, hogy én abban sem pro, sem contra részt nem vettem.

Vajjon elmondhatja-e ezt a levélirója önmagáról?

Nem! *mert az akkor kiontott vér átka*, mely ha bosszuért kiált az éghez, az *ö fejére fog szállani.*

Hogy nevemet az ördöggel hozza kapcsolatba, arra nincs mit válaszolnom; de ez alkalommal azt is állitja, hogy én szégyenlem, hogy „Jordán“ vagyok. Nem uram, *ez nem áll*, én nem azt szégyenlem hogy én vagyok zsidó, *csak azt szégyenlem, hogy ön is az.*

Emlit a t. ur levelében még bizonyos husos fazekakat, urakhoz való dörzsölödéseket, de ezek oly nevetséges dolgok, melyekre nem tartom szükségesnek válaszolni; azt azonban határozottan kijelentem, hogy nem igaz az, hogy a 48-as polgárok én elöttem „bliktrik“ volnának. Tudom én becsülni az embert bármilyen politikai hitvallásu legyen is, ha az *Haász Judához nem hasonlit.*

Nem igaz az, hogy a nép bizalmából foglalja el azon helyet, mely ötet semmikép meg nem illeti s hol *sokkal több kárt*, mint hasznot hajt annak a községnek, melyre ö azt mondja, hogy „oly hosszu idö óta javát célozza.“

Nem a nép bizalma az, mely ötet támogatja, hanem a nyers terrorizálásaival, a képtelenebbnél képtelenebb lázitó izgatásaival félrevezetett nép azon részének birja csak bizalmát, *melyek az értelmiség legalacsonyabb szinvonalán állva*, sokkal inkább *anarchisták*, mint 48-asok. Ezeknek a bizalmát, mint *ö hozzá teljesen hasonlókét*, megengedem, hogy birja.

Nem igaz az, hogy lapomat Mindszent község közönsége „pokolra“ itélte volna; fényes tanubizonysága ennek azon körülmény, hogy minden ellen agitátió dacára, minden józan gondolkodásu, irni és olvasni tudó mindszenti polgár házában ott fogja találni; kivéve talán ott nem, *hol van ok a nyilvánosságtól félni*

Többek között még azt is kijelenti levelében e t. ur, hogy engem megvet. Ennek a megvetésnek én *lelkemböl örülök* és erre a megvetésre valóban *büszke is vagyok;* mert ha oly szerencsétlen lennék, hogy Haász Juda becsülését birtam volna kivivni, *akkor olyannak kellene lennem, mint ö*, de, hogy nem vagyok olyan bizonyitja az ö, *általam szivesen fogadott* megvetése.

Mondhatnék még nagyon sokat ha érdemesnek tartanám hosszabb ideig *evvel az egyénnel* foglalkozni, de azok elött, kik mindkettönket ösmernek még ennyi sem kellett volna.

Az én becsületemet senki meg nem támadhatja, annál kevésbé pedig egy Haász Juda féle egyén s ez okból egyszer s mindenkorra kijelentem, hogy Haász Judával szemben bármit mondjon, bármit *irasson* — mert azon is kételkedem, hogy ö egyáltalán tud irni — magamat soha védeni nem fogom.

Ez hozzá utolsó szavam.

Diamant Manó.

Az iparos kör.

Mult vasárnap délután tartotta meg az alakulendó „Iparos kör“ első közgyülését Kovács Tóbiás vendéglös helyiségében. E közgyülésen e kör alakulása kimondatott és igy örömmel jelenhetjük, hogy az 110 taggal meg is alakult.

Nem hiába küzdött tehát lapunk megindulása óta egy oly kör létesülésén, melynek egyik hivatása az legyen, hogy szét züllött és teljesen elemeire oszlott társadalmunkat ismét egyszerre az együtt munkálkodás áldásait terjessze s azt községünkre árassza.

E kör hisszük, hogy e missiónak teljesen meg fog felelni, mert tagjai között kevés kivétellel ott látjuk mind azokat, kik községünk javáért munkálkodni tudnak és akarnak is.

Örömmel üdvözöljük tehát e megalakult kört s öszintén kivánjuk, hogy hivatásának minden irány s tekintetben meg is feleljen.

A közgyülés lefolyása a következö:

Pont 3 órakor d, u. Diamant Manó lapunk szerkesztöje az iparosok megbizásából üdvözli a szép számmal egybe gyült tagokat, kiknek egyszersmind ez ügy iránt tanusitott érdeklödésükért köszönetet mond, egyben felkéri a 70—80. jelen lévö iparosokat, hogy e gyülés vezetésére egy elnököt és egy jegyzöt választani sziveskedjenek.

A közgyülés a gyülés vezetésére elnökül egyhangulag Diamant Manót, a jegyzöségre pedig Béres Albert tanitót kérték fel, kik is a megbizatást elfogadva, a bizalomért köszönetet mondtak.

Az elnök felolvasta a kötelezö aláirási iv alá irt neveket s felszólitotta a jelenlevöket, hogy nyilatkozzanak arra nézve, valjon mindannyian óhajtják-e a kör megalakulását s esetleg kifogásaikat adják elö.

A megalakulás ellen senkinek kifogása nem lévén, elnök az „iparos kört“ megalakultnak jelenti ki, mely kijelentést az egybegyültek lelkes éljenzéssel fogadták.

Elnök inditványozza, hogy e közgyülés válassza meg a kör elnökét, a jegyzöjét, valamint küldjön ki egy 8—10 tagu bizottságot az alapszabályok elkészitésére.

A közgyülés az inditványt elfogadva a kör elnökéül egyhangulag Wimmer Károlyt, jegyzöül Béres Albertet választották meg.

Az alapszabályok elkészitésére Wimmer Károly elnöklette mellett Hubacsek Pál Szobotka Gusztáv Diamant Manó Béres Albert, Vida Mihály, Keresztes Áron, Kruzsfitz István, Mészáros Lajos, Tormási Miklós, Hegyessy Illés és Keresztes Ferenc urak küldettek ki.

Jegyzökönyv hitelesitésére 2 tag kiküldése után Diamant Manó gyülést vezetö elnök megköszönve a szives figyelmet, a közgyülést berekeszti.

Közgyülés után Diamant Manó vezetése mellett egy 12 tagu küldöttség tisztelgett Wimmer Károly urnál a megválasztást tudomására hozván s egyben annak elfogadására kérték fel.

Wimmer Károly láthatólag megindulva válaszolt a küldöttségnek, köszönetet mondva a megtiszteltetésért, az elnökséget elfogadja s igéri, hogy töle telhetöleg mindent el fog követni, hogy az „iparos kör“, érdekeit elömozditsa, azt megvédje.

Wimmer Károlyt, mint a kör elnökét éltetve távozott a küldöttség.

Helyi és vegyes hirek.

— **Március 15-ét,** mely napot a magyar nemzet mindinkább nemzeti ünneppé avatja, községünkben ez évben is több helyen társas vacsorával ünnepelik meg. Tegnap este 14-én Kovács Tóbiás vendéglöi helyiségében nagy számu közönség részvétele mellett tartatott meg egy ily társas vacsora. Természetes, hogy ott nem hiányzottak e nagy napot dicsöitö lelkes tósztok sem. Vidovich Antal föszolgabiró szólott elsönek, éltetve a dicsö idönek még élö alakjait. Hubacsek Pál a sajnálatos törvény által hontalanná lett Kossuth Lajosra üritette a jelenvolt lelkesen éljenzö közönséggel együtt poharát. Szobotka Gusztáv nem feledkezve meg a nemzet szabadságának legföbb öröröl, ki bánatunkban és örömünkben egyaránt részt vesz: poharát a *királyra* emeli. Szoltak még többen s mindegyik tószt bevégzésénél hatalmas tusst zendit rá az első zenekar, melynek hangjai megtompulva csapódnak az utcán járó-kelök füleikhez. Midön

e sorokat irjuk már éjfél van, az eső szitálódik, mintha emlékeztetni akarna bennünket a 48-iki ifjuságnak esernyők alatti nagyszerü tetteire. A hangulatból itélve, az estély közönsége csak a reggeli órákban oszlik szét, gondolva hazánkra nézve még jobb korra, *„melynek jönni kell s mely jönni fog.“*

— **Március 15-ét** ma este a 48-as körben bankettel fogjuk megünnepelni. Vacsora 48 krért fog kiszolgáltatni.

— **A mai nyolc órai misén** a feledhetlen 1848. március 15-ének emlékéül a mindszenti dalárda 20 tagja által a „Hymnusz“ és „Szózat“ fog énekeltetni.

— **A mindszenti rom. kath. „Szent István“** családgyámolitó, mértékletességi, temetkezési egyesületet a ministerium életképesnek mondta ki s a fölterjesztett alapszabályokra vonatkozólag egy rendeletet küldött le, mely szerint annak 8. § a világosabban és oly értelemben szerkesztendő, hogy abból a járványok alkalmával kifizetendő temetkezési jutalékok akadálytalan fedezete megállapitható legyen. Ennek eszközlése után az egylet rövideden megkezdi müködését.

— **Felelős éjjeli őrségünk** két tagja az elmult héten fényesen bebizonyitotta a községi rendőrség felállitásának szükségességét, a mennyiben oly tettet vittek véghez, mely semmikép sem egyez meg a felelős éjjeli őr hivatásával. Mint értesülünk a káros fél tudta nélkül a tolvaj s órgazdával kiegyeztek s a tolvajt nem is háborgatták. Falábu Imre polgártársunknál történt az eset, kinek udvarából a falon át egyet mást elhordtak. Az éjjeli őrök nyomára jöttek a tolvajnak s avval — a káros félnek be sem jelentve — kiegyeztek. Falábu azonban megtudta a dolgot, aminek következtében aligha örülnek „élelmességük“ eredményének, mert följelentette őket s ellenük kártéritési pert inditott. Mikor vetünk már végett közbiztonságunk hanyatlásának a községi rendőrség felállitásával?

— **Az igazoló választmány** f. hó 12-én d. u. ülést tartott, mely a megválasztott képviselőket igazolta és az I-ső kerületi választás megsemmisitése tárgyában benyujtott kérvényt, melyben a felhozott indokok minden alapot nélkülöznek, 3 szavazattal 1 ellenében *elvetette.* Megemlitjük itt még azt is, hogy a felebbezéssel benyujtott 11 meghatalmazás aláirói közül, melyeket a választási elnök el nem fogadott, egyetlen egy sem szavazó.

— **A Tisza jege** tegnap este a réven alól megindult s most a közlekedés teljesen szünetel, a mi nem kis kellemetlenséget és költséget okoz azon kupeceknek, kik a h-m-vásárhelyi vásáron marhákat vettek s most itt rekedtek. Hogy rendkivüli vastag volt az idén a Tisza jege, bizonyitja azon eset is hogy 10 perccel a jég megindulása előtt két ember egy 95 kilós üllőtt vitt átt a jégen.

— **A Tisza áradása.** Mindszentnél a Tisza péntek reggeltől szombat reggelig 105 cmtrt áradt.

— **Ez is érdekes.** Egyik napilap „Mit olvasnak Szegeden?“ cimü rovatában a következő, a mily érdekes, oly megdöbbentő — sorokat találjuk: „. . . . . nem állhatjuk meg szó nélkül, hogy a „hirös“ városba, a „legnagyobb“ városba 215 példány jár a „Pol. Volksblatt“-ból, melyhez pedig tisztességes ember csak keztyüvel mer nyulni; 206 példány, a Nenes Pester Journal“-ból; 102 példány a „Pester Lloyd“-ból; és 19 a „Budapester Tagblatt“-ból; összesen tehát 542 német lappéldány.“ Ha ezeket olvassák a legmagyarabb megye főfészkében, ugyan mit olvashatnak Temesváron, Kikindán, avagy Znió-Váralján és Turóc-Sz.-Mártonban?

— **Nagyszerü látványosságnak** volt szinhelye f. hó 10-én Mindszent főutcája. A község két ösmert alakja: Szücs Jani és Csordás Miska olyan kis verekedést rögtönöztek, hogy a közeli házakból csak ugy tódultak ki a kiváncsi lakók a nagy — nem az ütlegekre — lármára. Bepálinkáztak az ipsék, mulattak azután egymás hajába kaptak. Szücs ur egy petroleumos hordon keresztül lökte Csordás urat a Büchler-féle bolt előtt s annak arcát teljes erővel nyomkodta a pocsolyába. A nagyobb vérrontásnak és a látványosságnak, az üzlet egyik segédje vetett végett. Később azonban a község másik részének lakói előtt produkálták magukat, hol — ugymondják — Szücs ur huzta a rövidebbet. Legérdekesebb a dologban az, hogy másnap mindketten eljöttek kibékülve szerkesztőségünkbe kérni, hogy ne nyomtassuk őket ki az ujságba, mert elég „csozéknak“ tartják már igy is őket.

— **Tüz.** Mágocson f. hó 9-én a zászlótelki majorban tüz ütött ki, melynek nagyobb számu különnemü sertés és apró jószág esett áldozatul. A kárt 300 frtra becsülik.

— **Rendes tanitónőül** választatott, meg Szegváron mult évben Szücs Antalné, a ki már évek óta kisegitői minőségben volt alkalmazva, mivel azonban kellő oklevéllel nem rendelkezik, a közigazgatási bizotság erre az évre, méltányosságból s a szülők kérelmére a választást nem kifogásolta; kimondatott azonban hogy összel az oklevelet megszerezni tartozik.

— **Halálozás.** Mint részvéttel értesülünk, Toth István, a mindszent—algyői uradalom egykori inspektora meghalt.

— **A közigazgatási reformról** szoló törvényjavaslatot Szapári Gyula gróf. belügyminiszter a mult szombaton tárgyalás végett benyujtotta a képviselőházhoz. A tárgyalások a husvéti szünet után veszik kezdetüket, előre láthathatolag szenvedélyes viták kiséretében.

— **Teleki Géza gróf** volt belügyminiszter elnöksége alatt Budapesten uj társaság alakul, melynek célja az lesz, hogy a vidéki városokban megkönyitsék a vizmüvek létesitését.

— **A kompközlekedést** Szentesen a főkapitány beszüntette azon okon, mert a folyton áradó Tisza felpattantotta a jégburkot, melynek megindulása minden órában várható s az esetleges jégtorlódás veszedelmes helyzetbe sodorhatná a kompon közlekedőket.

— **Államsegély.** Csongrádmegye tanfelügyelője f, hó 9-én tartott közigazgatási bizottság ülésén bejelentette, hogy Csongrádon a községi népiskola 3200 frlot, a polgári iskola pedig 3685 frtot kap államsegélyül.

— **Jegyző választás Kisteleken.** Beszedits István állásától való elmozditása folytán megüresedett jegyzői állásra — mint Kistelekről értesitenek — Tekulics Sándor eddigi helyettes jegyző választatott meg.

— **Fölebbezés.** Annak idején emlitettük, hogy a csongrádi polgári iskolához tornatanitói állásra Missurai János elemi tanitó képesitővel biró tanitót választották meg, melyet a közigazgatási bizottság nem hagyot helyben. E határozat ellen Missurai a miniszterhez fölebbezett.

— **Népgyülés.** Törzs Kálmán orsz. képviselő a március 15-ét szetesi választói között fogja tölteni. Ezalkalomból a párt népgyülést tart ma délelőtt 11 órakor, amelynek a közigazgatási reform ellen való kérvényezés lesz a tárgya. Mint halljuk, Törs Kálmán, Sima Ferencz és dr. Filó Lajos fog beszédet tartani.

— **Plébános mint biró.** Csongrádon Hegyi Antal plébános a mult héten 2 leányt, mert ezek a templomban beszélgettek a harangozójával, azzal kisértetett az elöljáróséghoz, hogy azokat csukják be s tartsa fogva az elöljáróság másnap estig. Hát igaz az, hogy a templomban beszélgetni s rendetlenkedni nem illik, azért büntetést érdemel a tettes, de tudtunkkal a büntető törvény szakaszait a bünös fejére olvasni — papnak nem adatott.

— **A legnagyobb hóréteg** Magyarországon, a földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályának jelentése szerint ezen a télen Szinevár — Polanán volt, melyet 98 cm. magas hó boritott.

— **Gyula legszebb leánya.** A békésmegyei kőr budapesti estélyén dr. Bácskai Albert felolvasásának egy helyén igy szólt: Nincs olyan nő, a ki azt elhigyje magáról, hogy ő ne volna szép és ha csakugyan szép, ne ő volna a legszebb. Ime egy példa rá. Haluszi basa Gyula várát ostromolta: katonái már benn voltak a vár sáncaiban, és mert kémény volt a gyulaiak ellenállása, a basa megfogadta. hogy a város bevétele esetén a város minden lakosát kardélre hányatja. E fenyegetésre óriási rémület támadt a városban. Kitüzték a fehér lobogót. Megérkezett a bősz basa követe a városházára, hol a városi tanács és 200 uri nő volt egybegyülve. A basa követe, az ifju Mehemet bég im ezeket kötötte ki a béke feltételeül. A basa megkegyelmez a városnak, ha a tanács 24 óra alatt küld neki: 1. 2000 kenyeret (megadjuk! — kiálták). 2. 300 darab tinót, (megadjuk). 3. 500 vég téli posztót, (megadjuk) és végezetül átküldi a basának a város legszebbik leányát. A bég ez utolsó szavára a jelenlevő 200 hölgy közül 120 esett hirtelen ájulásba. És ezzel a tömeges ájulással konstatálja Mogyoróssy krónikás, hogy Gyulán annó 1627. százhusz hajadon tartotta magát a város legszebb leányának.

— **A tánckedvelők** figyelmébe ajánljuk azon kedvező körülményt, hogy Snur György, országos hirü tánc és illemtanár, kit 25 éves jubileuma alkalmával a szegedi közönség oly impozáns ovációban részesitett — mint ő velünk tudatja — a jövő hóban községünkbe érkezik.

— **Szerbiába nem kell utlevél.** A közös külügyminiszterium és a szerb kormány között létrejött egyezség szerint a monarchiánk és Szerbia között fenálló utlevél — kényszer hatályon kivül helyeztetvén, f. évi március hó 13-tól kezdve Magyarországból Szerbiába és viszont utlevél nélkül történhet az átkelés.

— **Megyei szabályrendelet 1567. évből.** A „Vármegye és község“ után közöljük a következő szepesmegyei szabályrendeletet: 1) Az alispánnak jobbágyai hivataloskodásának tartalmára mentek a minden adó alul. 2) Az alispán fizetése évi 40 frtban állapittatik meg. 3. A szolgabiró fizetése évi 8 frt. azon feltétel alatt, hogy a nemes uraknak vagy személyesen, vagy valami szolgája által tudomásukra hozza, a tartandó közgyülés határidejét. Ha azt tenni elmulasztja, a szolgabiró a kimaradottak kettős birságával sujtatik. 4) A közgyüléstől elmaradó nemesek 12 frt. birságot fizetnek. Ha azonban a csak egy telkesek elmaradnak fizetnek 6 frtot, 5) A gyülés helyén lévők és egyes ülésektől elmaradók, fizetnek elmulasztott ülésként 1 frtot. 6 A gyülések ezen tul Lőcsén fognak tartatni. 7) Az a kinek ügye tárgyaltatik, tartozik a jegyzőnek 70 dénárt fizetni. 8) A vádlott az első ülésben tartozik felelni, ha csak halasztást nem nyert. 9) Az itélet hozatalában csak a tisztviselők vesznek részt. 10) Fegyveresen a gyülésben megjenni tilos. 11) A szegények özvegyek és árvák ügyei első sorban, s minden mások előtt felveendők. 12) A gyülésnek határidejét az alispán tüzi ki.

— **Bács és Bodrog megyék** 163 év előtt együttesen évi adó fejében 27.794 forintot fizettek. Most Chottek Ferenc gróf együttes Bácsmegye első virilistája egymaga évenkint 45.456 frt adót fizet.

— **Az első amerikai szőlőtelepen Kassán** bevégződött az amerikai venyigék nyesése. A részben már elküldött, részben előjegyzett venyigéken kivül még 63000 drb sima amerikai vessző kerül eladásra, a következő fajokból: Ripária sauvage, Rip. portális, Rip. tomentosa, Rip. odorata és Solonis és 40000 darab hólyagos Furmint. A megrendelések Maurer János „Első amerikai szőlőtelepére“ Kassára cimzendők, vagy a „Szőlőszeti és Borászati Lapok“ kiadóhivatalához, Kassán.

— **Magyar Hirlap.** Ily cimmel március hónap 21-én uj politikai napilap indul meg Budapesten. Felelős szerkesztője Horváth Gyula, fómunkatársa Mikszáth Kálmán, mindketten országgyülési képviselők. A „Magyar Hirlap“ a szabadelvüség szolgálatában fog állni s a kiegyezési alapnak lesz őszinte hive, de mert

az, épen azért minden oly törekvésnek föltétlen és kérlelhetlen ellensége, mely akár álloyalitás, akár konfiktusoktól való félelemből szerzett jogaink érvényesitésétől tartózkodik, vagy a kiegyezési törvény által érintetlenül hagyott jogkörünkön csorbát enged ejtetni. A „Magyar Hirlapot“ sem szimpathiák nem vezérlik és teljesen független organum lesz Ennyit röviden kiemelve a „Magyar Hirlap“ politikai programmjából, hangsulyoznunk kell még, hogy az uj lap minden tekintetben a legmagasabb zsurnalisztikai szinvonalon fog állani. Belső dolgozótársai, külmunkatársai és levelezői az ujságirói és irói kar legkiválóbb tagjaiból állanak. Helyettes szerkesztő Fenyő Sándor lesz. A „Magyar Hirlap“ naponkint legkevesebb két teljes ivnyi terjedelemben fog megjelenni s miután előfizetési ára egy hónapra csak 1 frt 20 kr. a legolcsóbb nagy napilap. A lap pontos szétküldéséről a kiadóhivatal (Budapesten, Gránátos-u. 16) intézkedik.

— **Hol és milyen magot vegyünk?** Ez a kérdés, mely a vetés idejének közeledtével minden tavaszszal ujra meg ujra felmerül, nem kis gondot okoz azoknak a gazdáknak és kertészeknek, akik ocsut vetni és gazt aratni nem akarnak. Tudjuk, hogy szivesen veszik ilyenkor a jó tanácsot, ha megbizható oldalról kapják. Hát mi nagyon is szivesen és meggyőződésből felhivjuk a gazda és kertészközönség figyelmét egy ilyen megbizható tanácsadóra, minden irányban való tájékoztatóra, midőn tudatjuk, hogy Mauthner Odön budapesti magkereskedő legujabb nagy árjegyzéke megjelent. Ebben megtalálja azt, amire szüksége van, de nem egyszerüen a neveket felsorolva — hanem épen azért nevezhetjük tanácsadónak és tájékoztatónak — mert minden növényfajnak megtalálja benne rövid ismertetését, tenyésztési módját, s azt, hogy milyen talajban, milyen visszonyok közt és milyen mivelési mód mellett tenyészik legbiztosabban? E legujabb árjegyzék is, mely 160 nagy negyedrét oldallal gazdagon illusztrálva jelent meg, és kivánatra ingyen és bérmentve küldetik meg, azt mutatja, hegy a rendkivül lelkiismeretes magyar cég tulajdonosa valóban sem fáradságot, sem áldozatot nem kimél, a midőn a gazdaközönség gálhatja s azért ujólag melegen ajánljuk szives figyelembe.

Közönség köréből.

Mindszent t. cz. közönségéhez.

Mint egy hosszu pályát megfutott vándor, ki visszatekint az utra, melyet oly gyakran a fáradság verejtékével termékenyitett, örül az elismerésnek, mely kitartó multját megkoszoruza és édes emlékkel tér megpihenni — én is a mindszenti r, k. egyház agg kántora 50 év után azon édes emlékkel szivemben, melyet minden érdemem nélkül jubileumom az egyházhivei és kedves polgártársaim részéről számomra oly bőven termett, nyugalomra ohajtok térni.

Testemet megtörte a 71 év s nem képes a még mindig kész léleknek alkalmas eszközül szolgálni azon szent hivatal betöltésére, melyen szivvel, lélekkel csüggtem ötvenéves mindszenti müködésem ideje alatt.

Mielött azonbn lelépnék végleg a munka teréről, mindenki természetesnek fogja találni, ugy hiszen, aggodalmamat e kérdésnél: kijön utánam? Hiszen nem lehet az közönyös előttem, hogy azon nyomokon, melyeket egy emberöltön át jó és rosz sorsban hivatásszerüleg tipodtam, oly egyén fog e következni, ki első sorban ismerös népünk sajátos kivánságai — és hajlamaival s kiben másod sorban meg legyen a garancia arra nézve, hogy személyében ugy az egyház, mint a hivek buzgó és hivatás szerető férfiut nyernek s ki az általam inaugurált méannyi éven át elismerésel folytatott müvet méltóan fogja továbbra is közmegelégedésre végezni, — avagy ellenkezöleg méltatlanra pazarolja az egyházi elöljáró és a hivők testülete ama bizalmát, mely több, mint 50 évvel ezelött engen választásával megtisztelt s mely bizalmat egész életemben lelkiismeretes munka által kiérdemelni volt legszebb célja fáradozásaimnak?

Midőn ily gondolatok, kételyek merültek fel lelkemben, nem tagadom, hogy az apa is felébredt bennem, midőn azonnal ifjabb Fölföldy Sándor fiamra gondoltam, ki már második éve a község szemeláttára és teljes megelégedésére helyettesit a kántori teendők végzésében. Ö benne Mindszent község az én egyéniségem folytatását láthatja s bátran merem mondani, hogy a miért az 50 éve müködő atyát annyi elismerés érte, azt a hivek mind föltalálhatják a fiuban, kit a mellett a modern szakértelem a legképzettebb kántorok nivójára emel.

. . . Testem, lelkem pihenni vágyik. Nem tudom: az élet mit tart fenn még számomra, lehet, hogy még ez évben az a sötét rém, mely senkit se kimél, engem is hatalmába kerit s kivisznek oda, hova ötven év alatt én annyit kisértem ki énekemmel, — de ha még egyetlen, utolsó vágyam teljesül, ha látom fiamban folytatva és biztositva müködésemet, akkor nyugodtan mondhatnám el én is az agg Simeonnal: „most bocsátod el uram a te szolgádat békességben!“

Jóakaróim tanácsára ma egy ivet bocsátok közre, melyre azok aláirják neveiket, kik ifjabb Fölföldy Sándor fiamat a kántorságra utódomul megválasztani ohajtják, — hogy igy a közhangulatról ez ügyben tájékozva legyek. Ez ivre hivom fel tehát a t. hivek és polgártársak figyelmét azon alázatos kérelemmel, hogy azt ha — amint hiszen — meggyözödésükel nem ellenkezik, minél nagyobb számmal aláirni sziveskedjenek.

Mindszent, 1891. március 15.

tisztelettel

Idösbb Fölföldy Sándor

öreg. kántor.

Iparügyek.

A mindszenti iparos kör f. hó 8-án tartott gyülésén megalakult.

A szegedi fa(butor)kiállitás f. év julius 12-én nyittatik meg és augusztus 23-án záratik be. Bejelentési határidő április 15. Mindennemü megkeresés igy czimzendő: fa (butor) iparkiállitás elnöksége, Szeged (ipartestületi ház, jegyző iroda). A kiállitás tiszta jövedelme a szegedi faipari szakosztály elaggott, elszegényedetts munkaképtelen tagjai segély alapja javára fordittatik.

Iparkiállitás Zolyomban. A zolyomi iparosok a mult héten tartott [illegible] elhatározták, hogy a nyár [illegible] iparkiállitást rendeznek termékeik megismertetése céljából.

Magyar munkások Romániában. Romániából vállalkozók érkeztek Szegedre, hogy az ottani nagyobbszerü erőditési munkálatokhoz munkásokat szerződtessenek, Szegedről és környékéről 600 földmunkást szerződtettek a kik legközelebb elutaznak s már utlevélért jelentkeztek a hatóságnál.

Irodalom.

Sirisaka Közmondások Könyvéről. Bizonyára emlékeznek még t. olvasóink azon szép és érdekes ismertetésekre és birálatokra, melyek az elmult polgári év második felében Sirisaka Andor pécsi tanitónak, (ki bár még fiatal ember, de már is az első rangu népirodalmi irók körébe küzdötte föl magát) — a „Magyar Közmondások Könyve“ cimü jeles munkájáról jelentek meg a honi magyar lapokban. A tehetséges és vasszorgalmu szerző e müvéről lapunkban már több izben megemlékeztünk. Most ismét erről akarunk szólani. Ugyanis nevezett iró, ki egyuttal e münek kiadója is egyszersmint, a könyvéről megjelent ismertetéseket és birálatokat („A sajtó itélete“ cim alatt) betürendes kivonatban utánnyomatta s ezt megrendelési fölhivás kiséretében beküldötte mindazon tanintézeteknek és magánszemélyeknek, kikről föltehette, hogy e valóban terjesztésre méltó s hézagpotló könyvét esetleg pártolni fogják. Lapunk szerkesztőségét is fölkérte, hogy e munkája ügyében ismét fölszolaljunk. Mi e megkeresésnek annál is inkább hajlandók vagyunk eleget tenni, a mennyiben tényleg már több izben meggyőződtünk arról, hogy nevezett fiatal irótársunk és szellemileg barátunk minden tekintetben megérdemli nemcsak a tanitók, tanárok, papok irók és szónokok, hanem általában az egész müvelt közönség rokonszenvét és pártolását egyaránt. Ezen legutóbbi munkája által kettős okból is megérdemli, hogy személyével, illetőleg hangya-szorgalommal szerkesztett könyvével kissé hosszasabban foglalkozzunk. Megérdemli a szép tehetségü s valóban jeles szerző teljes elismerésünket elöször azért, mert oly hézagpotló s kitünő munkával gazdagitotta irodalmunkat, a melyhez hasonlót e szakban hiába keresünk (a bölcs és tudós akadémikusok ilyen fárasztó s testet-lelket ölő munkától irtoznak!) megérdemli másodszor az elfogulatlan magyar sajtó általános jó indulatu pártfogását azon tette által is, hogy e müvének árát — dacára, hogy az eddigi bevételei — mint ő ezt velünk tudatja — még most sem fedezik teljesen tetemes nyomda-költségeit — és mégis a 22 ivre (LXX és 280 lapra) terjedő csinosan és izlésesen kiállitott könyvének árát 2 forint bolti árról — bérmentes küldéssel — 1 frt 20 krra szállitotta le, nehogy nyerészkedési vágygyal gyanusitsák, hanem ellenkezőleg: hogy ez által az amugy is nagy közkedveltségnek örvendő vaskos könyve még könnyebben megszerezhető s igy még nagyobb körben elterjedhető legyen. — Sirisaka kérésére tudatjuk még t. olvasóinkkal, hogy több tekintélyes tanférfiu és nyelvész kivánatára, illetőleg hozzá intézett tanácsára — kikkel állandó szellemi összeköttetésben, levelezésben áll a szerző — a szóban levő terjedelmes munkájának egy részét — mely magában teljes egészet képez — külön lenyomatban is kiadta: „Tanulmány a közmondásokról“ cim alatt. Ezen, 88 lapra terjedő s a nagy mü elejét és végét képező igen tanulságos és érdekes füzet árát oly csekélyre szabta — egy példány bérmentve csak 33 krba kerül, — hogy azt még a legszerényebb anyagi viszonyok közt is minden müvelt ember megszerezheti. Megjegyezzük még, hogy a „Magyar Közmondások Könyvé“-nek 2 frt s az utóbb emlitett u. n. külön lenyomatnak 50 kr. példányonként a bolti ára; továbbá, hogy az emlitett vaskos müből igen diszes bekötött példányok is kaphatók szerzőnél 3 frtjával. — Minden müvelt ember s irodalom-pártoló szives figyelmébe ajánljuk szerkesztő kiadónak e könyvéről a honi lapok birálataiból összeállitott nyomtatványát, melyből a t. olvásó meggyőződik, hogy az 1890-ben a magyar nyelven megjelent 633 hirlap és folyóirat nagy és tekintélyes része igen kedvezően nyilatkozott Sirisaka e könyvéről. Ezt bizonyitandó, szerző mindazoknak, kik öt e tárgyban megkeresik. szives készséggel beküldi a szóban forgó könyvéről szóló birálatok utánnyomását. Különösen a tanárok, tanitók, a papság s általában az irók és szónokok vehetik nagy hasznát e munkának. Könyvtárak részére nem is ajánljuk, mert azt hisszük, hogy már eddig is a legtöbb helyen ott találnók e müvet. — Levelezéseknél és posta-utalványon eszközlendő megrendeléseknél elegendő ily cimezés: Sirisaka Andor tanitó, Pécs (Baranyamegye).

Életképek.

Most történt a szegvári lóvásáron.

Egy ismert lókupec nagyban dicsért egy általa kiállitott hátas lovat, a körülötte összegyült nézőknek.

Egyik komoly vevő, miután szakértőleg végig nézte a paripát, odalép a kupechez és igy szól:

— Hallja, ez minden tekintetben jó lónak látszik, — de őszintén megvallva: előttem gyanus, hogy csak 150 frtot kér érte. Nincs-e ennek a lónak valami hibája?

— Ennek hibája? Hova gondol uram?! kiált fel a kupec méltatlankodva. Nézze ezeket a lábakat, ezt az állást . . . aztán milyen szemek! hanem . . .

Ebben a pillanatban a megdicsért ló egyet konyit s a kupecet ugy oldalba rugja, hogy kettőt hempereg, de hirtelen felugrik, és zavar talanul folytatja:

. . . ez a rosz szokása meg van!

* * *

A multkor egy fővárosi lap „kis hirdetőjében“ a következő közleményt lehetett olvasni:

„Könnyü szer a meggazdagodásra! A ki a módját megakarja ismerni, egy forint kiséretében küldje be a cimét e lapok kiadóhivatalába „Crösus“ cim alatt.

Egy naiv ösmerősünk beküldte a forintot, mire pár nap mulva a következő választ kapta!

— Tegyen igy, mint én!

Közgazdaság.

Meghivó

Az 1891. évi május hó 6, 7 és 8-án Budapesten (Köztelek) tartandó magyar gazdatiszti Congressusra.

Az utolsó évek megváltozott gazdasági viszonyai és az ezek folytán a mezőgazdasággal foglalkozókra nézve sok tekintetben kedvezőtlenné vált szolgálati és megélhetési feltételek, különösen a foglalkozás állandóságában bekövetkezett bizonytalanság és a szolgálati viszony megszüntetéséből, avagy az aggkorral együtt járó keresetképtelenségből bekövetkező nyomor és pusztulás mindgyakrabban előforduló esetei, — a gazdatisztek mind szélesebb körében megérlelték azon meggyőződést, hogy a gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztositása és egy gazdatiszti nyugdijintézet létesitése érdekében, valamint az állásközvetités hatályosabb szervezése terén a kezdeményező lépések megtétele szükséges és tovább nem halasztható.

„A magyar korona területén foglalkozó gazdatisztek és erdészek országos segélyegyesületének választmánya“, mely hivatásának megfelelőleg a gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozditásával foglalkozni eddig is kötelességének ismerte, a földbirtokos urak és gazdatisztek érdekeit egyaránt érintő eme nagyfontosságu kérdéseknek szélesebb körben való alapos megvitatása és sikeres megoldásuknak előkészitése érdekében, a több oldalról nyilvánult óhajtásnak megfelelőleg: egy magyar gazdatiszti congressus megtartását elhatározta, annak helyéül Budapestet, az „Országos gazdasági egyesület“ szives engedélyével a „Köztelek“ (Üllői-ut 25. sz.) nagy termét, idejéül f. é. május hó 6—8 napjait tüzvén ki olyképen, hogy a congressus f. é. május hó 6-án délelőtt 10 órakor fogja megtartani megnyitó ülését és a további ülések megtartásának idejéről önmaga fog a szükséghez képest határozni.

A congressus napirendjét a választmány a következőképen állapitotta meg:

I. Elnöki megnyitó.

II. A gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztositása.

III. A gazdatisztek nyugdij-intézetének felállitása.

IV. A tiszti száztóli rendszer előnyei a birtok jövedelmezése szempontjából.

V. Az elhelyezés szabályozása.

VI. Beadott inditványok és határozati javaslatok tárgyalása.

A congressuson részt vehetnek mindazon az ügy iránt érdeklődő földbirtokos urak és gazdatisztek, a kik a congressusban való részvételüket a congressus rendezőbizottságának bejelentik és a congressuson való részvétel dijául 1 frtban megállapitott részvételi dijat beküldik.

Különösen pedig felkérjük t. cimedet arra, hogy a congressus napirendjén levő tárgyakra vonatkozó véleményét, esetleg az ezen tárgyakkal összefüggő netaláni inditványát lehető röviden fogalmazva legkésőbb f. év március 15-ig ugyancsak a congressus rendező bizottságához beküldeni sziveskedjék, hogy a rendező-bizottság ezen inditványokat idejekorán tárgyalás alá venesse és a szükséges határozati javaslatokat a congressus elé terjeszthesse.

A congressussal kapcsolatban megtartandó ismerkedési összejövetelek és esetleg rendezendő kirándulások a később kiadandó részletes programmban fognak a résztvevő tagokkal közöltetni.

Miután a congressus megtartásával a gazdatisztek körében táplált óhajtást teljesitünk és a fenforgó nagyfontosságu kérdéseknek a földbirtokos urak és gazdatisztekre egyaránt kivánatos megoldását előmozditjuk, azon reménynünket fejezzük ki, hogy a congressuson való részvét és az által annak erkölcsi sikere várakozásainknak meg fog felelni.

Hogy ez bekövetkezzék, kikérjük az ügy iránt érdeklődők szives közreműködését és különösen felkérjük t. cimedet, hogy a congressus célját ismerősei körében minél inkább ismertetni és a részvételre minél számosabb kartárst megnyerni sziveskedjék.

Budapest, 1891. február.

A magyar gazdatiszti congressus rendező bizottságának megbizásából:

Krocsák A. Emil.

Hirdetések.

DR. ZIFFER ALFRÉD

fogorvos

Szeged, *Kárász utca, Kézmüves- Bank épület I. emelet.*

Rendel: 9—12. 2—5-ig

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy *Szegeden* a fogászat legujabb vivmányaival felszerelt *fogorvosi mütét-termet* rendeztem be, melyben *foghuzásokat, fogtöméseket (plombákat) arany, ezüst, odontholith* és *üveggel* végzek, valamint egyes *müfogak* és *teljes fogsorok* készitését elvállalom.

„Hogy tudjuk meg előre a zivatart?“

Csakis a *„Higgromáter“*, vagyis egy pontos *időmutató* óra által, melv 24 órával előre megmutatja, **milyen időnk lesz.** Sok féle ily órákat árusitanak már el, de csakis a **Vereins-Centrale Frauendorfban** (posta Vilshofen, Bajorország) készíti a valódi Hygrometereket. Ezeknek aligha hasonlit a lapos fali órákhoz és egy gyönyörü szobadiszt képeznek. Egy ily órának az ára **csak 2 mark**. Csinosabb kiállitásban **4 mark**.

Folyondár növények királynője

a Japán komló, melyből mi egy adag uj magot 60 pfng. és 1 márkáért ajánlunk 10 más féle a legérdekesebb folyó növényekből termesztési utasitással együtt 2 márkáért szállitunk.

Nálánk ugy a legszebb s célszerübb folyó, mint egyébb minden nyári növények a legnagyobb választékban kaphatók.

Arjegyzék ingyen.

Megrendelések *Vereins-Centrale Frauendorf, posta Filshofen* alsó-Bajország- küldendők.

Három- korona papir.

Három korona papir.

POZNER KÁROLY LAJOS Budapest.

Ajálnja három- korona papirjait, mely által oly papirminőséget szolgáltat vevőinek, mely hófehérség, kiváló keménység különös jó fogás és tömörség tekintetében ugyancsak ily olcsó árban, mindeddig egy versenygyártmány által sem lőn elérve.

Megrendelhető *Pozner Károly Lajos* m. kir. udvari szállitónál Budapesten.

Három korona papir.

Három- korona papir.

Tiszarész és halászati jog eladás!

A néhai *Nagy A. János* h.-m.-vásárhelyi volt lakós hagyatékába tartozó s a *mindszenti határtól — H.-M.-Vásárhely város tulajdonát képező körtvélyesi részig* — majd ennek végeztével egész az *Atka sziget irányáig*, illetve az ugynevezett *mész sártóig terjedő Tisza részeken*, nem különben a *Weisz Lőrinc* tulajdonát képező *kerhányi laposon*, a néhai gróf *Károlyi Ggörgy* örökösei tulajdonát képező *mártélyi lapos; körtvélyesi és barci rét* elnevezésü ártéri földeken, végre a *Körös—Tisza—Maros ármentesitő és belviz levezető társulatnak* a fentebbi Tisza részek védtöltésein belöl eső *kubik gödrökben* **korlátlanul gyakorolható halászati jog**, a *gróf Károlgi* családdal kötött örök adásvételi szerződések szerint örökhagyót illető *Tisza részekkel* és más *kir. kisebb haszonvételi jogokkal* együtt, a végrendelet értelmében **szabad kézből eladó**. Venni szándékozók a feltételeket megtudhatják **Szabó Mihály ügyvéd** *végrendeleti végrehajtótól H.-M.-Vásárhelyen, a kivel az adásvétel is megköthető.*

A ki a kertmüvelés iránt érdeklődik, gyümölcs, kerti vetémény termesztés vagy gazdálkodással foglalkozik, az egy levelező lapon rendeljen meg egy próbaszámot a **„Fereinigten Frauendorfer Blätter“-ből** (német kertujság és gyümölcsfa- barát) mely teljesen ingyen küldetik.

A „Frauendorfer Blätter“ érthető nyelven ad utasitást, hogy miként kell a csümölcs, kerti vetemény, a virág tenyésztés és gazdálkodást szakszerüen vezetni.

A „Frauendorfer Blätter“ megjelen hetenkent és félévi előfizetési ára

csak 3 mark

A „Frauendorfer Blätter“ az egyedüli kerti ujság, mely egész évi előfizetőinek egy

mag ajándékot,

mely 20 féle kiprobált jóságu virág és kerti magból áll, ingyen ád. Megrendelések a „Frauendorfer Blätter“ szerkesztőjéhez Frauendorf, posta Filshofen, alsó Bajorország, küldendők.

SCHLICK-féle Vasöntöde és Gépgyár részvény-társaság Budapesten

Gyár és irodák: VI., külső Váci-ut 1696/99. sz. | Városiroda és raktár: VI., Podmanicky-utca 14. szám.

Ajánlja kitünő és szilárd szerkezetü,

gőz- és járgánycséplő-készületeit és számos első dijakkal kitüntetett:

szab. SCHLICK-féle 2 és 3 vasu ekéit,

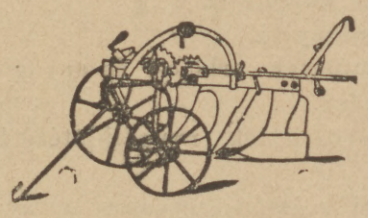

és szabadalmazott mélyitő ekéit,

eredetí Schlick és Vidats-féle

egyvasu ekéit,

talajmivelő eszközeit, boronáit és rögtörő hengereit valamint

SCHLICK-féle szab. „Haladás“ sorbavető gépeit,

Készletben vannak továbbá: *gabonatisztitó rosták* (**Baker és Vidats** *rendszer*), *takarmány készitő gépek, tengeri morzsolók és daràlók, szabad. Jókay-féle „Hungària“ daràló-gépek eröhajtásra, örlőmalmok és olajmalom berendezések. Eredeti amerikai kévekötö és marokrakó arató-gépek és fükaszáló-gépek, szállitható mezei vasutak stb.*

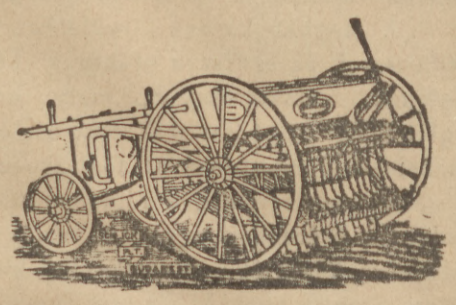

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak. Árjegyzékek kivánatra ingyen s bérm.

Képviselet Szegeden Virág Sándor urnál.

Március hó 21-én jelenik meg Budapesten

A

MAGYAR HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

teljesen független programmal.

Szerkeszti: **Horváth Gyula,** orsz. képv.

Főmunkatárs: **Mikszáth Kálmán,** orsz. képv.

Helyettes szerkesztő: FENYŐ SÁNDOR.

A „Magyar Hirlap“ belső dolgozótársai, külmunkatársai és levelezői az irói kar legkiválóbb tagjaiból állanak.

A „Magyar Hirlap“ előfizetési ára: **egész évre 14. — frt. negyed évre 3.50 fél évre 7. — frt. egy hónapra 1.20**

A „Magyar Hirlap“ előfizetőinek lapunkat március 21-től ápril 1-ig ingyen küldjük.

Előfizetések a „Magyar Hirlap“ kiadóhivatalához:

Budapest, IV., Granátos-utca 16. sz. alá küldendők.

Mutatványszámokat kivánatra ingyen.

Nyomatott Mindszenten Diamant Manó könyvnyomdájában.